สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 4217
วันที่ 15 มี.ค. เวลา 17.10

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๒/๗๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

15 มี.ค. 2559
จัดเข้าวาระ.....

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Non-Project Grant Aid (NPGA) จากรัฐบาลญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๑

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๘๒๒๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน กรณีความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Non-Project Grant Aid (NPGA) จากรัฐบาลญี่ปุ่น ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) ร่างหนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) จัดทำขึ้นโดยรัฐบาลไทย เพื่อยืนยันตอบรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าตามร่างหนังสือของรัฐบาลญี่ปุ่น ในการให้เงินสนับสนุนจำนวน ๑,๐๐๐ ล้านเยน (ประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท) แก่รัฐบาลไทย โดยร่างหนังสือแลกเปลี่ยนมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลไทย ซึ่งรัฐบาลไทยมีพันธกรณีที่ต้องซื้อสินค้าหรือบริการตามประเภทที่จะได้มีการตกลงกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลทั้งสองประเทศ รวมทั้งมีหน้าที่ในการเปิดบัญชีกับธนาคารญี่ปุ่น การจัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี รวมถึงการยกเว้นภาษีอากรที่จะจัดเก็บภายในประเทศไทยจากการซื้อสินค้าหรือบริการดังกล่าว โดยรัฐบาลทั้งสองฝ่ายตกลงให้ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทั้งสองฉบับประกอบกันเป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลทั้งสองประเทศ แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะให้มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่การยกเว้นภาษีอากรมีกฎหมายภายในรองรับแล้ว จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

(๒) ร่างเอกสาร Agreed Minutes on Procedural Details มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดรายละเอียดในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลทั้งสองฝ่าย เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวรรคสองและวรรคหกของร่างหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทย และ (๓) ร่างเอกสาร Record of Discussions มีสาระสำคัญเป็นการบันทึกความเข้าใจของรัฐบาลญี่ปุ่นว่า รัฐบาลไทยจะดำเนิน

มาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดซื้อสินค้าหรือบริการภายใต้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า การจัดทำร่างเอกสาร Agreed Minutes on Procedural Details และร่างเอกสาร Record of Discussions จึงมิใช่การทำหนังสือสัญญาขึ้นใหม่ และร่างเอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

(๔) ร่างเอกสาร Agent Agreement จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงการต่างประเทศโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ Japan International Cooperation System (JICS) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น มีสาระสำคัญเป็นจัดทำความตกลงเกี่ยวกับการจัดซื้อหรือจัดหาสินค้าและบริการที่เหมาะสมภายใต้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น และ (๕) ร่างเอกสาร Banking Arrangement จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงการต่างประเทศโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd. (BTMU) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากสำหรับ non-resident ในสกุลเงินเยน เพื่อใช้สำหรับการรับเงินและชำระเงินที่เกี่ยวเนื่องกับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยร่างเอกสารทั้งสองฉบับกำหนดให้กฎหมายญี่ปุ่นเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับ แสดงว่าคู่สัญญามิได้มุ่งหมายให้ร่างเอกสารทั้งสองฉบับมีผลผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิสทัต โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๓๐๒ (นางสาววารีรัตน์ฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th